

По-друге, певні неузгодженості в організації навчального процесу призводять до того, що навіть мотивовані студенти втрачають інтерес та знижують свою пізнавальну активність (що є проблемами організації навчального процесу та соціально-психологічними аспектами цього процесу).

По-третє, деякі навчальні інновації дуже складно сприймаються окремими студентами внаслідок їх непідготовленості до таких форм організації та контролю навчальної роботи (що є наслідком протиріччя між системами шкільної та вузівської освіти).

По-четверте, окремі аспекти навчального процесу, які декларовані формально, реально не реалізовані так, щоб здійснювати виховний вплив на студентів (наприклад, впровадження самостійної та індивідуальної роботи студентів в університеті або впровадження вибіркового дисциплін — по суті, дуже корисні напрями, але їх конкретна реалізація далека від ідеального уявлення).

По-п'яте, оновлення змісту навчальних програм та впровадження нових дисциплін також інколи не відповідає практичним вимогам майбутньої діяльності студентів (що є проявом протиріччя між теорією і практикою, між традиційним і інноваційним у навчальному процесі).

Ці, а також інші проблеми, що перешкоджають процесу формування особистості нового, інноваційного типу, потребують вирішення. Це в цілому можливо, але вимагає постійної роботи з вдосконалення навчального процесу, оновлення змісту навчальних дисциплін, зміни форм та методів взаємодії у навчанні. Тобто, вдосконалення організаційно-змістовних складових навчального процесу є передумовою роботи з формування інноваційної особистості у вищій школі.

*А. В. Василик, асист.,
кафедра управління персоналом і економіки праці*

ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЯ ПРАЦІ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСОБИСТОСТІ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Прискорення процесів інтелектуалізації господарської діяльності взагалі та інтелектуалізації праці, зокрема, можна вважати одним із основних факторів соціально-економічного розвитку країни, суб'єкта господарювання і окремого працівника. Саме то-

му інтелектуалізація праці має стати фундаментом розвитку та становлення знаннєвої економіки в Україні, і в тому числі через забезпечення розвитку вищої школи як одного із соціально-економічних інститутів суспільства, що забезпечують формування, розвиток та використання інтелектуального капіталу. Адже освіта здатна забезпечити формування духовно багатого, інтелектуально розвинутого, фізично і психологічно здорового населення, збереження та реалізацію інтелектуального потенціалу на рівні розвинених країн.

Тому вища школа має враховувати тенденції постійного зростання ролі знань та інформації в розвитку господарської діяльності і необхідність створення в процесі праці елементу креативності, винахідливості, освіченості і таланту, тобто інтелектуальної складової. А найголовнішим завданням освіти в цьому контексті виступає формування та розвиток освіченої і творчої особистості, яка в тому числі має володіти власним світобаченням і громадською позицією, професійною майстерністю та компетентністю у професійній діяльності.

Протягом останніх років в Україні здійснюються різноманітні соціально-економічні реформи, наслідки яких проявляються в різних формах та здійснюють неоднозначний вплив на систему вищої освіти: відбувається ускладнення самого процесу навчання, розширення інституційних форм та структури організації цієї сфери діяльності, диверсифікація її фінансового механізму, поширення мережі недержавних навчальних закладів нового типу, модернізація вищої та середньої освіти, в тому числі у зв'язку з приєднанням України до Болонського процесу тощо. З іншого боку, затяжна соціально-економічна криза в Україні призвела до руйнівних наслідків та породила безліч проблем, які й досі повністю не подолані та потребують швидкого й ефективного вирішення.

Звідси, подальший розвиток вищої освіти має здійснюватись планомірно та спрямовуватись на формування інноваційної особистості, що може передбачати: гуманізацію всіх навчальних дисциплін; індивідуалізацію навчального процесу; найповніше врахування і розвиток пізнавальних та аналітичних здібностей студентів; посилення діалогової форми навчального процесу; організації колективного процесу вирішення навчально-дослідницьких та наукових проблем; зростання ролі міждисциплінарних курсів, що дозволяють інтегрувати сукупність навчальних предметів у загальну картину знань; оволодіння студентами вищих закладів освіти аналітико-символічними функціями пізнання; дистанційність навчання; повну комп'ютеризацію вузів; постійне опану-

вання, використання і розробку викладачами нових педагогічних прийомів; емпіричну освіту (на основі узагальнення емпіричного досвіду), освіту в реальних умовах та проблемно-орієнтоване навчання тощо [1, С. 334; 2, С. 20].

Ці та інші заходи, стратегія і тактика підготовки кадрів в Україні повинні робити наголос на практичному застосуванні набутих знань, на розвитку творчих та лідерських здібностей студентів, формувати такі якості особистості, як активність, ініціативність, самостійність, новаторство, підприємливість, розвивати ділові уміння (цілепокладання, аналізу ситуацій та проблем, розробки і прийняття рішень) та комунікативні здібності і навички. Таким чином, вища школа має враховувати останні тенденції розвитку суспільства та економіки, спрямовуючись на формування інноваційної особистості, здатної працювати в умовах знаннєвої економіки.

Література

1. Україна у вимірі економіки знань / за ред. акад. НАН України В. М. Гейця. — К.: Основа, 2006. — 592 с.
2. Образование как предмет экономического анализа / В. Г. Гришанков // Культура народов Причерноморья. — 2001. — № 26. — С. 17—21.

І. П. Васильчук, канд. екон. наук, доц.,
кафедра фінансів КЕІ «ДВНЗ “КНЕУ імені Вадима Гетьмана”»

ЗАВДАННЯ ТА МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСОБИСТОСТІ

Сучасний світ швидко змінюється. Його характеристикою є глобальність, інноваційність, багатовекторність, мінливість, ризиковість, агресивність. Частина найбільш розвинутих країн задекларувала перехід до пост інформаційного суспільства, наріжним каменем якого є володіння навиком творчого мислення. Вчені зауважують, що у постінформаційній економіці ядром формування вартості будь-якого продукту є група фахівців в області творчих і наукових процесів, від якості роботи і взаємодії яких залежить успіх того або іншого продукту. Поки інші модернізують свої верстати і склади, майбутні лідери розуміють: у жодному випадку не